

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z24-041821
Onderwerp:	Koers Duurzaamheid 2050 Gemeente Roerdalen
Datum:	7 mei 2024
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	R.H.G. Slangen
Gevraagd besluit:	1. De Koers Duurzaamheid 2050 Gemeente Roerdalen vast te stellen
Bijlage(n):	Bijlage 1: Koers Duurzaamheid Gemeente Roerdalen 2050 Bijlage 2: Concept Raadsbesluit

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Koers Duurzaamheid Gemeente Roerdalen 2050.

2. Inleiding

De afgelopen 5 jaar hebben we de eerste stappen gezet in de verduurzaming van onze gemeente. We hebben beleid en projecten ontwikkeld en onze inwoners en andere stakeholders geholpen bij de verduurzaming van woningen en ander vastgoed. De afgelopen jaren is de situatie op gebied van klimaat en energie sterk veranderd. Deze ontwikkelingen hebben invloed op de manier waarop we in Roerdalen aan duurzaamheid werken. Daarom hebben we deze nieuwe koers voor duurzaamheid ontwikkeld. Hierin werken we met een scherpere focus naar onze doelen voor 2030 en 2050 toe. We borduren voort op het Actieplan Duurzame Energie Gemeente Roerdalen 2019-2022. Hierbij verbreden we van energie naar klimaat. We koppelen de onderwerpen natuur, biodiversiteit en water aan onze ambities op het gebied van duurzame energie.

Met de Koers werken we aan onze kerndoelen:

1. In 2050 is alle energie die we gebruiken duurzaam.
2. In 2030 besparen we 20% aardgas ten opzichte van 2021.
3. Uiterlijk in 2030 hebben we voor alle woningen in beeld wat de mogelijkheden zijn om aardgasvrij te worden.
4. We beginnen in Vlodrop met een gebiedsaanpak rondom het verminderen van het aardgasverbruik en schalen daarna op.
5. We werken een koers uit voor de klimaataanpak voor natuur en water.
6. We zetten in op het besparen van 55% CO2 in 2030 en 100% in 2050.

Onze kerndoelen hebben we uitgewerkt in vijf thema's:

- A. Duurzame opwek: we maken het mogelijk dat de vier zonneparken die in de planning staan, worden gerealiseerd. Het zonnepanelenproject voor inwoners ronden we af.
- B. Warmtetransitie: we helpen onze inwoners energie te besparen en stappen richting aardgasvrije woningen te zetten.
- C. Duurzame natuur en biodiversiteit: we stimuleren groenere gebieden die voor meer biodiversiteit zorgen en hittestress tegengaan.
- D. Duurzame waterhuishouding: we zetten in op robuuste waterstructuren en maatregelen bij onze inwoners, zodat we bestand zijn tegen de extremere weersomstandigheden.
- E. Maatschappelijk vastgoed en openbare ruimte: we werken aan de verduurzaming van al het maatschappelijk vastgoed. In de openbare ruimte gaan we verder met het aanbrengen van ledverlichting en het uitbreiden van het aantal laadpalen.

Aan ieder thema hebben we projecten verbonden. Met de koers kijken we strategisch en qua ambities naar 2050. Voor de uitvoeringssporen en projecten houden we de periode 2025 tot en met 2030 aan.

De koers hebben we in een intensieve samenwerking met onze inwoners en andere belanghebbenden en belangstellenden ontwikkeld. We hebben bewonersavonden georganiseerd, het inwonerspanel bevraagd en we zijn bij de supermarkten in de zes dorpen met onze inwoners in gesprek gegaan. Op de vijf bewonersavonden is de Raadswerkgroep Duurzame Energie aanwezig geweest als toehoorder. Daarnaast hebben we drie aparte sessies met de Raadswerkgroep georganiseerd, waarin we gezamenlijk de voortgang en aandachtspunten voor de koers hebben afgestemd.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. De Koers Duurzaamheid 2050 Gemeente Roerdalen vast te stellen

4. Argumenten

1.1 We kunnen verder met ons duurzaamheidsbeleid

De Koers borgt dat we volgende stappen kunnen zetten in ons duurzaamheidsbeleid. Daarbij borgen we een strategische agenda en bijbehorende capaciteit en middelen voor de langere termijn.

1.2 We zetten prioriteiten

We maken keuzes in de Koers 2050 en daarmee zetten we prioriteiten. Dit helpt ons bij het behalen van onze doelen en ambities. Daarmee kunnen we koersvast zijn. Uiteraard is er ruimte voor flexibiliteit als het nodig is of als kansen zich voordoen.

1.3 We werken verder aan Samen Doen in de klimaatopgaven

De Koers 2050 gaat ook over samen verantwoordelijkheid nemen in de duurzaamheidsopgave. Samen Doen is één van de speerpunten binnen de gemeente. Duurzaamheid is een thema dat alle inwoners raakt en veel inwoners boeit. We hebben dan ook intensief met onze inwoners samengewerkt aan de Koers 2050. We willen de uitvoering ook samen oppakken

1.4 We nemen onze verantwoordelijkheid en leveren onze bijdrage

Met de Koers 2050 dragen we bij aan de afspraken vanuit de klimaatopgave zoals die (inter)nationaal zijn afgesproken. We nemen onze verantwoordelijkheid door binnen onze gemeente energie te besparen, duurzame energie op te wekken en aan duurzame warmte te werken. Met de verbreding naar natuur en biodiversiteit en water verbreden we de thema's die een bijdrage kunnen leveren aan de klimaatopgaven.

5. Kanttekeningen

1.1 Dragen we voldoende bij?

Ons doel is om in 2030 de CO₂-uitstoot in Roerdalen t.o.v. 1990 (dit is het algemeen gebruikte referentiejaar zoals aangewezen in het Kyoto Protocol) ruimschoots te halveren (55% minder uitstoot). In 2050 willen we CO₂-neutraal zijn en netto dus geen CO₂ meer uitstoten. In 1990 was de uitstoot in Roerdalen 106 kiloton. De 55% reductie in 2030 ten opzichte van 1990, betekent dat we in 2030 nog 48 kiloton mogen uitstoten.

We hebben tot nu toe een derde van de opgave tot 2030 gerealiseerd. Tot 2030 moeten we nog twee derde van de opgave uitvoeren. Dat komt neer op 39 kiloton. Voor ongeveer de helft daarvan hebben we al concreet in beeld hoe we die reductie kunnen bereiken. Onder andere door zonne-energie, energie te besparen en duurzame warmte. Voor de andere helft hebben we in deze koers een richting opgenomen hoe we die reductie kunnen bereiken, waarbij ook sectoren zelfstandig een aandeel zullen hebben en waaraan ook duurzaam opgewekte energie van buiten Roerdalen zal bijdragen.

We hebben tot 2030 nog een restopgave van 5 kiloton. Die kunnen we realiseren doordat binnen de hiervoor genoemde sectoren extra inzet wordt gepleegd. Ook de nieuw opgenomen thema's zoals natuurontwikkeling en waterhuishouding kunnen bijdragen. De invulling van de restopgave werken we de komende jaren uit.

1.2 Blijven we voldoende flexibel?

Met de koers voor duurzaamheid bepalen we de richting waarin we willen ontwikkelen. Het jaar 2050 is nog ver weg en het verduurzamingsvraagstuk blijft in beweging. Bijvoorbeeld door innovaties, nieuwe technieken, nieuwe inzichten in de klimaatverandering, wetten en regels die veranderen of veranderingen in het netwerk van partijen die een rol spelen. Voortdurende verandering kenmerkt een transitie. Daarom maken we elk jaar de balans op

en bekijken we of we nog op de goede weg zijn. Waar nodig passen we onze aanpak aan. Hierbij trekken we samen op met inwoners en organisaties die betrokken zijn bij de verduurzaming van Roerdalen

1.3 Liggen de ambities in 2050 niet te ver weg?

Voor de Koers Duurzaamheid richten we ons op het jaar 2050. Dat is het jaar waarin Nederland klimaatneutraal moet zijn en we van het aardgas af moeten zijn. Met dat voor ogen hebben we focus aangebracht en doelstellingen benoemd. Die hebben we omgezet in actielijnen en projecten die we de komende jaren gaan uitvoeren. Voor de strategie en actie kijken we vooruit tot 2030. Dit is een belangrijk jaar, we meten dan de stand van zaken binnen het klimaatakkoord.

6. Financiën

Voor de uitvoering van de Koers 2050 is er per jaar € 350.000,- nodig. Dit bedrag is nodig voor het opzetten van projecten. Veel inzet is nodig voor het wijk- en doelgroepgericht aanpakken van de isolatie en duurzame verwarming van alle woningen in de gemeente. De huidige 5 fte is de minimale capaciteit die nodig is om de uitvoering van de koers te realiseren. Er is geen extra personele capaciteit geraamd. Naast de € 350.000,- hebben we meerjarige verplichtingen aan de RES Noord- en Midden-Limburg van € 75.000,- (onder voorbehoud van besluitvorming). Daarmee is een totaalbedrag van € 425.000,- nodig. Dit bedrag wordt gedekt vanuit de beschikbare budgetten uit de meerjarenbegroting. Voor nieuwe grotere projecten die niet in de Koers 2050 zijn opgenomen, zal aanvullend budget nodig zijn.

7. Communicatie

1. Terugkijken

Tussen halverwege 2023 en 2024 hebben we samen met zo'n 40 geïnteresseerde inwoners gewerkt aan een duurzamer Roerdalen. Dat gebeurde tijdens vijf bewonersavonden. Ook heeft een klankbordgroep van vier inwoners met (technische) kennis op het gebied van duurzaamheid meegedacht. Dat gebeurde tijdens vijf bijeenkomsten tussen het najaar van 2023 en voorjaar van 2024. We hebben samen de opgave in beeld gebracht wat betreft energie opwekken en besparen én de warmtetransitie. We keken hierbij naar de langere termijn. We wilden ook de mening over duurzaamheid van een bredere groep inwoners in beeld brengen. In december 2023 hebben we een onderzoek uitgevoerd onder het Inwonerspanel Roerdalen. De leden van dit panel ontvangen een paar keer per jaar een uitnodiging om een digitale vragenlijst in te vullen. De onderzoeken gaan over diverse onderwerpen die in Roerdalen spelen. In totaal vulden 334 inwoners het onderzoek over duurzaamheid in. Tot slot hebben we ook nog een actie gehouden om overige inwoners te betrekken bij de nieuwe koers voor duurzaamheid. Medewerkers van de gemeente zijn op 5 maart 2024 in de verschillende kernen met inwoners in gesprek gegaan over duurzaamheid. Dit gebeurde bij de

supermarkten. Aan de hand van een aantal vragen gingen we het gesprek aan. We gebruikten de input om de koers verder aan te scherpen.

2. Vooruitkijken

We zetten het ingezette proces van samenwerken met onze inwoners (en de Raadswerkgroep Duurzame Energie) voort. We willen samen de uitvoering oppakken. Uiteraard communiceren we over de vastgestelde koers. De verbinding met de inwoners en stakeholders hebben we de afgelopen periode al stevig gelegd. De komende periode zullen we met een aantal interviews met betrokkenen bij de totstandkoming van de Koers 2050 extra aandacht geven voor het proces en de uitvoering die we nu samen verder vorm gaan geven.

8. Planning en uitvoering

Na besluitvorming gaan we aan de slag met de uitvoering van de projecten. Natuurlijk is een deel van de projecten al in uitvoering en werken we daarop door. Het perspectief verschuift wel nog duidelijker naar besparen, warmte en onze inwoners.

We monitoren op inhoud en op financiële voortgang. We rapporteren hier jaarlijks over. Over de financiën rapporteren we al in de P&C-cyclus. We zullen de financiën uiteraard koppelen aan de bereikte inhoudelijke resultaten. We bouwen een dashboard waarin we de voortgang optimaal bij kunnen houden.

9. Privacy

Niet van toepassing.

10. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

De Koers 2050 sluit qua doelstelling aan op en draagt bij aan het internationale Klimaatakkoord van Parijs en het Nationale Klimaatakkoord. Ons CO₂-reductiedoel van 55% in 2030 en 100% (netto) reductie in 2050. De Koers 2050 sluit ook aan op en draagt bij aan de RES doelstelling. Die richt zich primair op een gezamenlijke opwek van duurzame energie in de regio Met onze doelstelling van 75 GWh dragen we hier aan bij.

11. Bijlagen

Bijlage 1: Koers Duurzaamheid Gemeente Roerdalen 2050

Bijlage 2: Concept Raadsbesluit

Sint Odiliënberg, 7 mei 2024

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,

De burgemeester,

J.J.W.M. L'Ortije

mr. M.D. de Boer-Beerta